

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Három hónapra . . . 2 korona.
Egy évfolyamra . . . 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetemény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedve mény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Országos tanárgyűlés.

Az Orsz. Ref. Tanáregyesület folyó évi tavaszi közgyűlését Rimaszombatban fogja megtartani június hó 1—2. napjain.

A közgyűlés közvetlenül a pünkösdi utáni napokon lesz, s ez alkalommal az ország minden részéből ide seregülő tanfőurak révén nemzeti műveltségünk legkiválóbb faktorainak egyik legtekintélyesebb csoportjához, a ref. tanárokhoz lesz szerencsénk.

E körülmény folytán városzerte méltó érdeklődés támadt az orsz. tanáregyesület iránt, melynek tagjait városunk közönsége bizonyára meleg vendégszeretettel fogja fogadni.

Rimaszombat város kulturális emelkedése, a város erkölcsi tekintélye, intézményeinknek magas színvonala mind egy-egy jogcímet képeznek arra, hogy az illetékes hivatalos tényezők magok is a tanáregyesület látogatásával szemben megtegyék azokat a lépéseket, a melyekre erkölcsileg kötelezve vannak minden olyan esetben, a melyben városunk előhaladását documentálni kell. A kínálózkodó alkalom pedig éppen azok közé tartozik, melyek a legtrikább fordulnak elő.

Évtizedek mulnak el, míg egy-egy országos testület arra a gondolatra jön, hogy a kisebb vidéki emporiumokat is fölkeresse, s ránk nézve csak hűzögő lehet, ha az orsz. ref. Tanáregyesület Budapest, Debreczen és Kolozsvár után mindjárt Rimaszombatra gondol, mint olyan városra, melynek kulturális intézményei fejlődésükben és működésüknek becsében elérték azt a szintvonalat, melyet a nemzeti haladás megkövetel. E körülmény teljesen megokolja azt az áldozatkészséget, melylyel a ref. egyház s a főgimnázium az orsz. tanáregyesület tagjait annak idején fogadni akarja.

De nemes érdeklődést tanúsít maga a társadalom is, midőn a szives vendéglátás mellett

arról is gondoskodni kíván, hogy a körünkben időző vendégek lehetőleg kellemesen szórakozzanak s kedves emlékekkel eltelve, távozzanak el körünkől.

A közgyűlést rendező helybeli bizottság eddig a következő főbb mozzanatokban állapodott meg: a vendégek megérkezése napján este 8 órakor ismerkedési estélyt tart a „Hungária” kertté alakított udvarán; június 1-én közebed lesz a főgimnázium tornatermében, este pedig táncvizsgálommal összekötött műestély, mely utóbbinak erkölcsi sikere már is biztosítva van az által, hogy a mi kis társadalmunknak művészi képességekkel bíró tagjai a legteljesebb jóakarattal igérték meg közreműködésüket. Gondoskodott a rendező-bizottság arról is, hogy vendégeink hazatérő útjukban Gömörvármegye világhírű nevezetességeit is megtekinthessék s e célból külön kirándulási bizottságot alakított, mely a társas kirándulások programjával foglalkozik. Egyszóval a ref. tanárgyűlés alkalmával minden tekintetben érdekes és mozgalmas napokra van kilátásunk.

A VIII-ik rendes közgyűlésre szóló meghívók már szétküldtek, s a gyűlés sorrendje ekként állapított meg:

Június hó 1-én, kedden délelőtt 8 órakor a választmányi gyűlése a főgimnázium tanástermében.

Tárgyak: Az elnökség jelentése. Indítványok. — Délelőtt 9 órakor isteni tisztelet a református templomban. Imádkozik Czizke István, rimaszombati ref. lelkész s főgimnáziumi vallás-tanár. Indulás a főgimnáziumból. — Istentisztelet után közgyűlés a vármegye-ház dísztermében.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Üdvözlések. 3. Kálvin oktatási elvei és tanügyi politikája. Felolvasás S. Szabó József debreczeni kollégiumi tanártól. 4. A vallástörténet a tanítás különböző fokozatain. Felolvasás Antal Géza dr. pápai kollégiumi tanártól. — Délután 6 órakor a választmányi gyűlés folytatása a főgimnázium tanástermében.

Június hó 2-án, szerdán délelőtt 9 órakor a közgyűlés folytatása a vármegye-ház dísztermében.

Ám némelyek azt sirnak vélik,
Ismét mások emlékek mondják . . .
Hogy mivé lesz? telelet nincs rá
Unokáink tán csak megtudják! . . .

5 Mint tavasszal a szorgalmas tyúk:
Tisztviselők házakat tojnak,
S a polgárok saját fogattal
Sok ingyen jót mind oda hordnak.
Száz bába is sűrű-forog ott
S csak nem akar a princz születni . . .
Jobb lett volna szegény házaknak
Holland trónörökösnek lenni!

6 Csak a város vette komolyra
Tisztviselők instanciáit:
Konyha szemetet uttöltésül
Vaggon számra szó nélkül szállít!
E megoldás modern mivolta
Sok mérnök-ésszt játsza teper le.
Még van remény, hogy megsegít, — mint
Az önálló bankot Wekerle . . .

7 Biráinknak is kijut olykor
Egy-egy májusi élvezet.
Most is jutott, hogy egy szép estén
Az elnök ur megérkezett.
Ez a vizit nem rendkívüli
Ézuttal is csak „rendes” volt,
Egy kis bankett, — summa-summárum
A legderűsebb epizód.

8 Tán vidámabb dalokat zengjék?
Esz esurran be a nyakamba:
Vidámabb hurokat pengetni
Rossz időben ki elég bamba?
De hopp! mégis akad valami
A kis halacska jó halacska:
A mult hetekben némábbá lett
Tizenkét lány, fess lány és csacska.

9 Mert úgy illik az a kis lánynak
Karika gyűrűjét, ha kapja,

Tárgysorozat: 1. A főjegyző évi jelentése. 2. Jelentés a pénztár állapotáról. 3. Mit tanítsunk a középiskolában? Felolvasás Borsos Károly mezőtúri főgimnáziumi igazgató-tanártól. 4. A földrajz tanítása középiskolánkban. Felolvasás Sáringer János dr. kisújszállási főgimnáziumi tanártól. 5. A választmány jelentése. 6. Indítványok. 7. A közgyűlés berekesztése. Debreczen, 1909. április hó. — Az országos református tanáregyesület központi igazgatósága.

Tájékoztató: 1. **Étkezés, elszállásolás.** Az egyesület tisztikara május hó 31-én este a 6 óra 15 perces vonattal érkezik meg, akkor lesz a hivatalos fogadtatás a pályaudvaron. — A vendégek elszállásolásáról a helyi rendező-bizottság gondoskodik. Hogy ezt idejében és rendben eszközölhesse, a közgyűlésen résztvevők folyó évi május hó 20-ig multhatatlanul jelentkezzenek az egyesület elnökségénél. A helyi rendezőség intézkedik, hogy a jelentkezők szállásukról idejekorán értesíttessenek.

2. **Ismerkedési estély.** Május hó 31-én este 8 órakor ismerkedési estély lesz a Hungária vendéglő termeiben.

3. **Társas ebéd.** A közgyűlés első napján, június hó 1-én délután 1/2 órakor a vendéglátó testület (ref. egyház, főgimnázium, város) a vendégek tiszteletére társas ebédet rendeznek.

4. **A városnak és intézményeinek megtekintése.** A közgyűlés első napján a közebed után a helyi rendező-bizottság kalauzolása mellett a közgyűlés tagjai megtekinthetik a főgimnáziumot, annak gyűjteményeit s a város többi kulturális intézményeit.

5. **Műestély.** Június 1-én este 8 órakor a helyi rendező-bizottság műestélyt rendez a főgimnázium tornatermében később közlendő programmal.

6. **Kirándulás.** A helyi rendező-bizottság alkalmat óhajt adni arra, hogy Gömörvármegye világhírű nevezetességeit az arra vállalkozók megtekinthessék, így különösen: az aggteleki eceppkő, a dobsinai jégbarlangot, a sztraczenai völgyet, Murány- és Krasznahorka-várát, az erdőközi hegyvidéket fogaskerekű vasutjával. Mindezekre nézve a helyi bizottság pontos költségvetést készít és idején megküldi az egyes tanárkaroknak. Ez a bizottság intézi általában a kirándulás ügyét s nyujt e tekintetben felvilágosítást. A kirándulásokra a jelentkezések, a közölteendő módzatok szerint, a rimaszombati egyesült prot. főgimnázium igazgatóságánál történnek.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés. Vármegyénk fő- és alispánja egyetértőleg f. hó 18-ára rend-

TÁRCZA.

Májusi strófák.

Motto: Ugrál Braun,
Futkos Grün;
De azért a sok bús holmit
Költöztek hűn . . .

Előadás.

- Oh! szép május! mosolyra huzni
Ille nék ilyenkor a száját,
Látván a felső bokrok százát
S ébredni az elaludt tájat.
Vágunk bús fintort az idén mi,
Sívít a szél, zuhog a zápor
S didergő esőrel vall szerelmet
Csurgó fákön a szárnyas tábor.
- Máskor virág virít a réten
És sok szép blúz a piaczon
Fess urfiak verik a labdát
S tüzzel kacsint minden szép asszony.
Máskor tárva már minden ablak
Most makedul zárva az ajtó.
Dobozban szövö téli álmát
Az új kalap, — recte szakajtó.
- Most csak Braun szedi a sok epret
És Grün, az ő széjjel ment társa.
A strátkocsin szurtos pófával
Czigány Lajos áll, mint a strázsza.
Butor-torlasz a szűk utézákon
Agyonütéssel fenyeget
A szél terpentin szaggal játszik,
A partáj polosra vadászik —
Mert május, — az házbér-negyed!
- Mivel virág nyílik a réten
Új üzletek is nyiladoznak.
Új üzletet nyit az egyház is
Máskor részén az ő templomnak.

Némábbá lesz és esondesebbé
Többé nem vidám, nem oly csacska.
Azelőtt dukált kedvességét
Elosztani szép egyenlőre:
Ezután már spórolni illik,
Hogy maradjon is a jövőre! . . .

10 A borus ég kék hasitékján
A jó Isten is lenevet,
Hogy meglát lapunk hírvotján
Tizenkét esendülő nevet.
Visszanevet tizenkét lány is
És feltekint, hogy áldást osszon,
S a vett áldást térden fogadja
Tizenkét fess, boldog menyasszony . . .

Összefoglalás.

Ha eső zug is,
Ha a szél fuj is:
Szép a május tényleg!
Ha Braun ugrál is,
Ha Grün futkál is:
Hej! nem ez a lényeg!
Ha ház épül is,
Épület dül is:
Mondjunk egy vig nótát!
A nagy Wekerle
Vigan teper le:
S emeljük a kvótát . . .
És csak egy búsit,
Szörnyű e bús hit:
Nem leszek vén asszony!
Mert nem lehetnék,
— Ámbár szeretnék:
Szerelmes menyasszony!

Alja.

külső vármegyei bizottsági közgyűlés megtartását tüzte ki. Az erről kiadott hirdetmény így szól:

„Több sürgős elintézését igénylő vármegyei fontos ügy tárgyalása és elintézése végett rendkívüli vármegyei bizottsági közgyűlés megtartása válna szükségessé, annak határidejéül főispán ur 5 Meltóságával egyetértőleg folyó évi május hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája Rimaszombatban, a vármegyei székház nagytermében tüzetett ki.

Midőn erről vármegyénk t. közönségét értesitem és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés kiváltságát vármegyénk részéről a m. kir. honvédségi Ludovika akadémiába, a gróf Buttler János-féle alapítvány helyre ez évben ajánlatba hozandó egy ifjúnak megválasztása, valamint a törvény 46-ik szakasza értelmében a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb sürgős közérdekű ügyek fogják képezni.

Kelt Rimaszombatban, 1909. május hó 3.

Bornemisza, alispán.”

Gömöri kiránduló helyeink.

(Válasz a szerkesztőnek.)

Kedves barátom! *Szlávik* Mátyás ur lelkes fölhívásával kapcsolatban szíves voltál nevemet *Loysch* Ödönnel együtt fölemlíteni és fölhívni, hogy alakítsunk gömörmezei turista-egyesületet.

A mi a dolog gyakorlati oldalát illeti: azalatt a 12 év alatt, mióta idevalók vagyunk, sok ízben és sokfelé bejártuk magunk és tanítványainkkal megyénk természeti szépségeit és legnagyobb részét ismerjük azokat, tudjuk, hogy azok részben jól gondozott állapotban vannak, részben olyanforma paradicsomi egyszerűségben, a mint az Ur Isten teremtő kezéből kikerültek, de megjegyzem, hogy én a magam részéről majdnem-sajnálom őket ebből az állapotból kivenni, mert az igazi természet kutatóra megbecsülhetetlen dolog valamit kultúra nélkül is látni, ezért bár óhajtom az ismeretek széles körű terjedését, de lelkem belsejében sajnálni fogom az öseredeti természetnek profanálását úgy, a mint az a felületes, mélyre nem látó kultúra részéről történni szokott.

Hanem multkorii becses fölhívásodban turista-egyesületet emlegetsz, én azonban helyesebbnek tartanám, ha a Magyarországi Kárpát-egyesület gömöri szakosztályát alakítanók meg, mert a turistáság általános dolog és sok mindent foglal magában és lehet benne sok jó, de nem zárkozhatunk el az elől a tény elől, hogy a Kárpát-egyesület megyénk egy részére kiterjesztette gondjait, nevezetesen az Aggteleki barlangra és részben a Szepesmegyével határos vidékekre is, valamint *Sigmund* urnak itteni működési is a Kárpát-egyesület céljait szolgálták. Így hát ezért se esatlakozzunk más címhez, mint a mi már tényleg itt van és kiterjeszthető.

A mi fölhívásodnak reám vonatkozó részét illeti, annak szívesen tennék az általad kívánt módon eleget, ha a nap nem 24, hanem 48 órából állana és elegendő idő jutna mindazok elvégzésére, a mik evvel együtt járnak, mert nem szeretek valamit cím szerint elvállalni és a dolgot másra hátrítani. Hanem azt hiszem, jut némi időm arra, hogy az eszmét másokkal vállaltva megvalósítani segítsek.

Hogy mit lehetne a Kárpát-egyesület leendő gömöri szakosztályának működési körébe vonni, arra nézve szolgálhatok némi tárgysorozattal:

Az aggteleki barlangot át lehetne venni a kassai osztálytól, ha a mi megyénk némi áldozatkészséggel jobbra fordítaná az ottani turista ellátást és a közlekedési viszonyok könnyebbítéséről gondoskodnék.

A dobsinai jégbarlang és a sztraczenai völgy nem igen hagy fenn kívánni valót, de a gömöri osztály kapcsolatába lenne vonható.

A Kurályhegy tetején egy kis menedékházat kellene

létesíteni, a mire a tulajdonos herczeg áldozatkészségét meg lehetne nyerni. Külömben az ő birtokain többlet vannak is e felék, mint a murányi várban és a Fabován, a murányi fensíkon, de a turista utak jelzéséről kellene gondoskodni.

A rimamurány-salgótarjáni társulat rimavölgyi birtokain, a Veporon, Szinyeezen szintén vannak jó menedékházak, a társulat megnyerésével lehetne az utak jelzéséről és egyéb szükségességekről gondoskodni.

Az Osztrán, Tersztyén, a Kakashegyen, a Rozsnyón túl magasló hegyeken is lehetne turista útról és menedékházról gondoskodni.

Kiterjeszthető gondjait a gömöri osztály az ajnácskői Ragács és Pogányvár nevű hegyekre is.

Tárgy tehát lesz elég, a mivel a gömöri osztály foglalkoznék, de szükség lesz némi anyagi erőkre és több emberre, a ki egy-egy résznek utána nézzen. Azt hiszem, lesznek ilyenek is és vállvetett munkával megalkulhat a mű, a mint már is megindult annak esirájában való fejlődése, s ha minden úgy megy, a mint óhajtjuk, akkor lehet, hogy a jövő év már tényeket is fog felmutatni.

Rimaszombat, 1909. május hó 6-án.

Tisztelő barátod: *Horváth Zoltán*.

Tanítók gyűlése.

A gömörmezei általános tanító-egyesület *rimaszombati járásköre* ez évi rendes tavaszi ülését folyó hó 3-án délelőtt tartotta meg Rimaszombatban az állami leányiskola tornacsarnokában *Beeske* Bálint elnökle mellett.

A gyűlésen megjelent *Pogány* István kir. tanfelügyelő, *Bihary* István kir. s. tanfelügyelő s a járáskörnek százhat meghaladó tagja.

Beeske Bálint elnök szép beszédével vette kezdetét a gyűlés, melyen *Csernay* Dezső tanító a tanítói nyugdíjtörvény revíziója tárgyában szükséges kérelmezés lényegét s az ezzel kapcsolatos eljárási módozatokat ismertette nagy lelkiismeretességgel. *Helyey* Ede járásköri alelnök a vidéki tanítói internátusok szervezéséről tartott szép felolvasást, különösen a tanító-leányok nevelése szempontjából. Dr. *Marikowsky* Istvánné e című előadását: „Mely népiparok volna a leányoknál a népiskolában a kézügyesítés tanítása alkalmasból meg-alapozandók, hogy később a nők számára életfenntartási eszközül szolgáljanak?” — a gyűlés tagjai általános és élénk tetszéssel kísérték s nagy éljen- és tapsviharral honorálták. A gyűlés jól kiválasztott előadónak sorában utolsó szereplése *Plaucha* Albertnek volt, de munkálata az előbbieket mellett érdemel helyet. A kérdés, melyet igazi arravalósággal megfogalmazott, a következő volt: „Megfelel-e az egyhuzamban tanítás a paedagógia követelményeinek és népünk gazdasági érdekeinek?” E felvetett kérdésre úgy az előadó, mint a vitában résztvevő tagok véleményei folytán a járáskör határozott nem-mel felelt.

A 2 óra tájban végződött gyűlés után közeledő volt a gőzfürdő vendéglői helyiségében, mely kedélyes hangulatban alkonyatig nyúlt.

A gömör- és kishontvármegyei általános tanító-egyesület *rozsnói járásköre* április hó 28-án tartotta meg tavaszi közgyűlését Rozsnyó-Bányatelepen, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasúti Részvénytársaság új, modern berendezésű iskolájában. A gyűlés a „Hymnus” el-énekléssel vette kezdetét *Michalik* Miklós nagyvezetési áll. el. isk. igazgató, járásköri elnök vezetésével — *Pogány* István kir. tanfelügyelő részvételével. — Lelkes ovációban részesítette a gyűlés — a napirend előtt — *Szombathy* Lászlót, az általános tanítóegyesület agilis elnökét, a ki a „Gömör-Kishontvármegye népoktatásügyének története” című most megjelent művével nagy szolgálatot tett nemcsak a vármegyei, de a hazai neveléstörténelmi irodalomnak is. Ugyancsak örömmel üdvö-

Ezután sűrű fekete hajába burkolta angyali arcját és sirt.

Nem tudtam szóhoz jutni; szívem minden érzelmé össze volt tépve s csak annyit tudtam mondani: Én is boldogtalan, nagyon boldogtalan vagyok... Azután egy mély sóhaj hangzott el ártatlan gyermekies arcáról s szó nélkül, észétalanul bolyongtunk a néma éjben, vártuk a vigasztalást, de nem jött.

Végre büszkésárasra nyújtotta alabastrom kezeit, melyet lázas bizottsággal szorítottam ajkamhoz s forró esőkkel halmoztam el.

A mint magamra maradtam fájdalmaimmal, akkor láttam csak, hogy milyen elhagyatott vagyok. Imára kulesoltam kezeimet és imádkozni akartam, de szó nem jött ajkaimra, hanem valami titkos vágy vonzott el... messze...

Elmentem. Bejártam idegen tájakat, de gyógyírt sehol nem találtam fájdalmaimra, mindig az a gondolat gyötört, marczangolt, hogy mi is lesz velem, ha azt a gyermekarézú lányt elszakítja tőlem a sors. Azután mentem tovább. Elhatároztam, hogy híres tudósoktól, bölcséktől fogok orvosságot kérni sebemre, hisz ők még a haláltól is megválthatják a szenvedőt. Ok bizonyára megnyugtatót fognak nyújtani, különben kötelességök, ez a hivatásuk.

Az első, a kit felkerestem, egy gyönyörű, nyájas arczu ifjú volt. Arca folyton mosolygott. A mint néhány szóval előadtam bajomat, azt felelte: Nincs baj, nem komoly a baj, csak türelmesen kell várni. De mindezt oly kedvesen, oly nyájasan mondta, hogy könnyebbülve éreztem magam.

Tehát mégis van orvosság, mely a kínzó fájdalmat megnyihíti, van vigasztalás, mely a kétségbeeséstől megszabadít.

Ezek után megköszöntem a fáradságot s utra keltem. Orvosom még az utra is jó tanácsal látott el, s kért, hogy máskor is csak ő hozzá forduljak, mert minden betegséget nagyon hamar gyógyít. Ezt az ifjú gyógyítót Reménynek hívták.

Én azonban nem nyugodtam meg, hanem tovább bolyongtam, hátha még egy nagyobb tudóst találhatnék, a ki nem csupán szóval, hanem orvossággal gyógyít. Külömben minden beteg tudja, hogy több orvos egybe-

zölte a gyűlés *Spangol* Mihály és *Nemes* Géza dobsinai áll. el. isk. tanítókat azon alkalomból, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter által — érdemeik elismerésül — igazgató-tanítókká nevezettek ki.

A gyűlés főbb tárgyai közül először a tanítói nyugdíjtörvény revíziója ügyében készült memorandum került tárgyalás alá *Szombathy* László előadásával s azt némi módosítással elfogadta a közgyűlés. Ugyanennek kapcsán az állami tanítók lakbérügyének, valamint a tanítói gyűlések napi- és fuvardíjának mielőbbi rendezése tárgyában tétetett és fogadott el a sürgető indítvány.

A második tárgy volt: „A vidéki tanítói internátusok szervezésének kérdése, különösen leányaink nevelésének szempontjából.” Előadta *Szűcs* István, kinek átgondolt és talpraesett javaslatai, a választmány által javaslatba hozott bizottságnak adattak ki tanulmányozás céljából.

Nagy érdeklődéssel hallgatta meg ezután a gyűlés *Jaeger* Emília dobsinai óvónőnek szellemes előadását „A segédóvónő”-ről; az óvók belétele nézve fontos javaslatai általános helyeslésre és elfogadásra találtak.

Ezután a tisztújítás ejtetett meg. Előnk lett *Schmögner* János rozsnói állami tanító; alelnök: *Szűcs* István jölészi róm. kath. tanító; a jegyző: *Deme* Lajos sajjóházi állami igazgató-tanító. A „szózat” befejezett gyűlés után a közeledőre mentek a gyűlés tagjai, a mely köz-ében résztvevő a Bányatelep jeles igazgatója és gondnok: *Krausz* Nándor is, az összes telepí tisztviselőkkel együtt.

Ebéd után a bányai igazgatóság szíves vezetése és magyarázata mellett a telep műhelyeit, a vaspörkölköket tekintették meg, s a látottak, a tudomány és technika vívmányai, bámulatra ragadták a szemlélőket.

Esküdtszéki főtárgyalások.

A helybeli kir. törvényszék mint esküdtszéknél folyó hó 3-4-én két főtárgyalás volt, melyen rablás büntetével vádolt *Scantner Csutorka* Mihály és a szándékos emberölés büntetével vádolt *Adami* *Barbolic* Sevevo András felett ítékezett az esküdtszékség.

Első napon a vizsgálati fogságban levő Svantner Csutorka Mihály volt a vádlott, ki 1909. január 6-án éjjel fél 12 óra tájban az Úraj községhez tartozó Csákány-pusztán álarozatot öltve behatolt a 71 éves Farkas Imréhez, őt és süket öreg feleségét bántalmazta, s őket 44 fillérenyi készpénzük átadására kényszerítette, majd egy kabátot, esernyőt és imakönyvet, összesen 20 korona értékben a szekrényükből elvitt.

A vádlott már folyó évi márczius hó 24-én tartott főtárgyaláson január 9-én elkövetett lopás és zsarolás miatt jogérvényesen két havi vizsgálati fogság beszámításával 8 havi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre ítéltetett.

Az esküdtszékség tagjai voltak: *Kolbay* Sándor kir. táblai bíró elnök, *Kovács* Géza, *Fodor* Zoltán, jegyző *Lehoczy* Márton. A vádat dr. *Mészáros* István királyi ügyész képviselte, védő volt dr. *Weinberger* Rezső ügyvéd.

Esküdtekül kisorsoltattak: *Bocskó* Dániel, *Szomolnok* Antal, *Nagy* Zoltán, *Matolcsy* Pál, *Fekete* Pál, *Szontagh* Zoltán, *Beilik* Iván, dr. *Kathona* László, *Ferdorber* Jakab, *Aczél* Andor, *Dusza* János és *Nagy* István.

A bizonyítási eljárás során kihallgatták a vádlottat és az öreg házaspárt, majd a testi sértésre vonatkozólag dr. *Zehery* István kir. törvényszéki orvost, s a bíróság megállapította a rablás és súlyos testi sértés minősítését magában foglaló öt kérdést, dr. *Mészáros* István kir. ügyész a meggyőző érvek sorozatával erősítette a vád alapját, míg dr. *Weinberger* Rezső az erőszak tenforgását tagadva, igyekezett bizonyítani azt, hogy nem történt rablás. A plaidoyer elhangzása után az esküdtek visszavonultak, s később verdiktjüket *Szontagh* Zoltán közölte.

Az esküdtek a vádlottat a rablás és súlyos testi sértés büntetésének elkövetésében mondták ki bünös-

hangzó véleménye deríti ki a betegség komolyságát. Engem is ez a tudat vezérelt.

Hosszas bolyongás után megtaláltam a legnagyobb tudóst: a rideg arczu, komoly Sors-ot. A mint elvégeztem beszédemet, elővett egy nagy könyvet s hosszasan lapozgatóm, míg végre megállt egy lapon, melyre nevémmel kívül még semmi sem volt írva. Előhívta szolgálót: Fájdalmat és boldogságot és hosszasan beszélgetett velem, mignem azután Fájdalmat elküldte, engem pedig Boldogságra bízva vezetett ki házából, ő maga pedig nyájas arczal vett tőlem bucsút. Boldogság azonban az uttélén — hűtlenül — magamra hagyott.

Kétségbe voltam esve. Nem tudtam hová fordulni. Már-már az előbbi orvosomhoz, Reményhez akartam visszatérni, de egész önkéntelenül másféle vezérelt utam. Végre fáradtan egy gyönyörű ligethez értem. A madarak éneke égi harmóniát köleszöntött a tájnak, a virágok ezer meg ezer színben pompázva ontották illatárjukat. Egy szép uton haladva pompás palotát találtam, melynek ablakaiból szomoró arczu emberek integettek felém, hogy valamiképen be ne térjek hozzájuk. Én nem értettem, miért akarják, hogy kerüljem őket. Azt gondoltam, hogy ez a gyönyörű hely betegek üdülőhelye.

Betordultam tehát a bizató külsőjű házba. Azonban mily nagy volt meglepetésem, mikor bent épen az ellenkezőjét tapasztaltam. Minden terme olyan sivar, rideg volt, mint a purgatórium ezellái. Sok keresés után megtaláltam a ház gazdáját: a mint elébe mentem, mint ismerőst üdvözölt. Megmondta, hogy őt Családásnak hívják s hogy neki igen sok betege, és hogy velem is szaporodott egygyel azoknak száma. Tudtomra adta azt is, hogy innen elmenni nem lehet többé annak a ki egyszer ide kerül.

Most tudtam meg tehát, hogy miért integettek társaim oly jóakarattal. Sirtam fájdalmaim közepett, de azok nem enyhültek. Végre megjelent a ház ura újra s a nehéz betegek közt kijelölte számomra a helyet, hol élnem kell. Mikor elment, kitekintettem a gyönyörű holdvilágos, csillagos éjbe és eszembe jutott egy gyermekarézú bánatos leány. De ugyanekkor a legszebb csillag fényes utat rajzolta, lefutott az égről, én pedig még egyszer elgondolkoztam: — Ugyan Istenem! mit jelent ez? ...

nek, s a 92-ik szakasz alkalmazásával a bíróság hat évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte a vádlottat, ki az ítéletben megnyugodott.

A második napon: folyó hó 4-én lefolytatott főtárgyalást *Bereczly Jenő* táblai elnök *Kubinyi Aladár* kuriai bíró, törvényszéki elnökkel és *Harsányi Gyula* táblai tanácsjegyzővel együtt meghallgatta.

E napon a szabadlábban levő, 44 éves szabados lakos: *Adam Barbolic* Seveso András volt a vádlott, ki 1908. október hó 25-én feleségét: *Zubács Katalint*, mivel különben is rossz viszonyban élt, úgy összeverte, hogy másnap — míg férje a esetneki vásáron volt — meghalt a szenvedett sérelmek következtében. A lelketlen ember azért verte ily kegyetlenül a feleségét, mert ez — mikor már férje leitta magát — nem akart neki pártkára pénzt adni.

Az esküdtbírók a tárgyaláson ekként alakult meg: Elnök: *Kolbay Sándor* kir. táblai bíró, bírák: *Leungel György* és *Mészáros István*, jegyző: *Rudaly József*. A vádhatóságot *Pengyey Lajos* kir. ügyész képviselte, védő: dr. *Gothilf Mihály* roznayói ügyvéd volt.

Esküdtekként kisorsoltattak: *Nagy Zoltán*, *Eszényi Gyula*, *Hevesy Bertalan*, *Szomolnokyi Antal*, *Dániel Ferencz*, *Ibós János*, *Bobok Tivadar*, *Lőrincz István*, *Zsuffa Kálmán*, *Matolcsy Pál*, *Nagy István* és *Komáromy Géza*.

A bizonyítási eljárás során az orvosszakértőkkel együtt 16 tanut hallgattak ki, majd a befejezés után a kérdések állapították meg.

A vádhatóság képviselője: *Pengyey Lajos* királyi ügyész nagy gonddal megépített beszédében részletezte a vádbeli eseményt, míg a védő: dr. *Gothilf Mihály* a mentő körülmények felsorolásával igyekezett gyöngíteni a vádat.

A tanácskozás után az esküdtek verdiktjét *Hevesy Bertalan* tudatta a bírósággal s bejelentette, hogy az esküdtek a halált okozott súlyos testi sértés büntetésének fenforzására vonatkozó kérdésre 7-nél több szavazattal igennel feleltek, s így a vádlott ebben mondott ki bűnösnek.

Az esküdtbírók a vádlottat négy évi fegyházra ítélte, s az ítélet jogerőssé válván, a vádlottat — ki jajveszékelt gyermekeitől zokogva vett búcsút — nyomban letartóztatták.

Ezzel az esküdtszéki ciklus véget ért.

Hírek és vegyesek.

Személyi hírek. *Bereczly Jenő* v. b. titkos tanácsos, a Kassai ítélő tábla elnöke titkárával: *Harsányi Gyula* táblai tanácsjegyzővel együtt folyó hó 3-án városunkba érkezett, s három napon át vizsgálatot tartott az itteni törvényszéknél. A magas vendég a Tompa szállodában volt megszállva, hol tiszteletére a bírói kar minden este együtt volt látható. A kiváló, finom modoru kegyelmes ur annyira meg volt elégedve a szállodás részéről tanúsított figyelemmel és ellátással, hogy külön is fel lettünk arra kérve, miszerint annak ezután is ki fejezést adjunk.

Képviselőnk itthon. Dr. *Bernáth István*, kerületünk országgyűlési képviselője e héten városunkban időzött. Ebből az alkalomból bizalmasabb jóbarátai a „Tompa” szállodában folyó hó 5-én este tiszteletére barátságos összejövetelt rendeztek.

Előléptetés. A méneskarnak a májusi előléptetésekből kevés jutott. Az ide beosztott volt parancsnok: *Jäger Árpád* főhadnagy századosná lett előléptetve, s nemesvidi *Kiss Loránd* hadnagy — ki f. hó 5-én bevonult itteni állomáshelyére — főhadnagyi rangot kapott.

Kinevezés. A helybeli vasúti állomásnál működő *Dalmay László* gyakornok, *Dalmay Kálmán* nyug. számtanácsos fia, fogalmazóvá lett előléptetve.

Eljegyzés. *Sárkány Malvint*, néhai id. *Sárkány Boldizsár* és neje szül. *Alexy Paula* kedves leányát *Dobsináról* eljegyezte *Szabó József* rimaszombati pénzügyi segédtitkár.

Halálozás. *Záhonyi János* sajógóméri köztisztviselőben álló körjegyzőt folyó évi május hó 2-án megrendítő csapás érte, kedves leánya: *Marszuka* életének 14-ik évében hosszas betegség után meghalt. Temetése május 4-én Sajógómér intelligenciájára és köznépe s a környékbéli községekből összesereglett nagyszámu jóbarát és tisztelő igaz részvétele mellett ment végbe.

Lapunk zártakor kapjuk a lesújtó gyászhirot, hogy *Mihályfalvi Forgón Lajos* földbírtokos, folyó hó 5-én élete 69-ik évében Gömörmihályfalván elhunyt. Az elhunyt egyik megyebeli legrégebb nemesi családjainak volt tiszteletreméltó sarja, ki nemességét még az 1200-as évekre vezette vissza. Az elhunytban dr. *Forgón Lajos* pécsi kir. postaigazgatósági titkár, lapunk jeles tollú munkatársa — des atyját gyászolja.

Öz. *Szabó Józsefné*, helybeli tisztos polgárnő, folyó hó 8-án 79 éves korában jobblétre szenderült. A férje az elhunytak még a régi szattyános világ egyik derék iparosa volt.

Községi ülés. A csizi jód-bróm fürdő részvénytársaság tegnapi f. hó 8-án tartotta évi rendes közgyűlést, melyről lapunk zártakor nem érkezett tudósítás. Itt említjük meg, hogy a fürdőudény f. hó 1-én megkezdődött.

Nyugdíjazott községi jegyző. Tiszoloz nagyközségi jegyzőjét: *Setina Jánost* 37 évi hosszú szolgálat után a községi és körjegyzői nyugdíjkezelő választmány folyó hó 8-án tartott ülésében nyugdíjazta. Ezzel kapcsolatban azon várokozásunknak óhajtunk kifejezést adni, hogy a nagyközség a jelentkező sok pályázó közül a legjobbat fogja megválasztani, ki nemesek hivatalnok lesz, de társadalmilag is megtöri a helyét állami.

Útvizsgálat. Tudvalevő, hogy a berlini automobil-club folyó év nyarán mintegy 150 tag részvételével kirándulást rendez Tátrafüredre, s ekkor Budapestről városunkba érkeznek, hol a déli pihenő időt töltik. Folyó hó 1-én egy műszaki százados hatalmas automobilon városunkon keresztül utazott Tátrafüredre az utak tanulmányozása céljából, s visszatelé jöve kedden hosszasan tárgyalt az utak dolgában az államépítészeti hivatal főnökével.

Debreczeni vivóakadémia. A múlt vasárnap délután Debreczenben nagy közönség előtt tartott vivóakadémiát *Sz. Benedek Sándor* vivómeister, főgimnáziumunk tornatanárának testvére. A vívásban résztvevő *Sz. Benedek Gyula* rimaszombati főgimnáziumi tornatanár is és a „Debreczeni Reggeli Ujság” szerinti testvérével együtt a vívásnak oly tökélyt mutattak be, mozdulataik e nemes, férfias sportot olyannyira visszautkították, a melyt csak kiváló mesterektől várhatunk. Assauntik végeztével a közönség zúgó tapsban nyilvánította tetszését. — *Szigeti Benedek Gyula* a versenyben megnyerte Porubszky Jenő táblai elnök tiszteletdíját. A kivívott dícsőséghez gratulálunk!

Rimaszombati és vidéke fogyasztási szövetkezet folyó hó 2-án tartotta *Törköly József* igazgató-elnök elnöklété alatt évi rendes közgyűlést, mely az elmúlt év üzleti eredményét megvizsgálván, az igazgatóságnak a felmentvényt megadta, az igazgatóság-ból, felügyelő-bizottságból az alapszabályok értelmében kilépő tagokat újra megválasztotta, a mérlegben feltüntetett 1822 kor. 22 fillér felesleget a tartalékalaphoz csatolta, a „Hangya” igazgatósága által Miskolcra alapított vidéki központ létesítésére 2 drb. 100—100 koronás részvény jegyzését határozta el, s az üzlet személyzetének 310 korona jutalmat szavazott meg.

Nem lesz tornaverseny. A folyó hó 8-iki lapokból olvassuk, hogy az országos ifjúsági tornaverseny, mely folyó hó 21-től 23-ig volt tervezve, s melyre a helybeli főgimnázium ifjúsága is készült, a közoktatásügyi miniszter intézkedése folytán nem lesz megtartva.

A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága folyó hó 2-án *Rábely Miklós* elnöklete alatt ülést tartott, melyen az elnöki jelentések után *Molnár Lajos* ügyvezető-igazgató előterjesztette nagy gonddal megszerkesztett negyedévi jelentését a pénztár működéséről, s előterjesztést tett a legutóbbi vizsgálat alkalmával tapasztalt hiányok pótlására nézve.

Térzene. *Óláh Gyula* a jövő héten kezdi meg szokásos nyári térzenéit és pedig hetenként kétszer az Erzsébet-téren kedden és pénteken, a Szechenyi-kertben pedig esütörtökön és vasárnap.

A Méhes-pusztasors. Már hallottuk, hogy a város tulajdonát képező Méhes-pusztát az állam bérbe szándékozik venni. Most már megjött a m. kir. földművelésügyi miniszter leirata, hogy az állam a pusztát 30 évre hajlandó bérbe venni évi 12 ezer koronáért. Kötele azonban a város egy bizonyos mennyiségű téglát, továbbá tüzfűt adni az államnak. A mai viszonyok között alig érhetne ennél nagyobb szeresene a várost és bár még a másik pusztát bírta is erre a sorsra kerülhetne.

Halálos robbanás. Tiszolozon nagy szerencsétlenség történt folyó hó 7-én este 6 óra tájban. A kincstári mészkőbányában a munkások egy része lent a kötőrrel foglalkozott, másik része a robbantásra tette meg az előkészületet. Labasanovitz Antal galicziai származású bányamunkás *Grabicz Jánossal* együtt a kőbe turt nyilásba elhelyezték a dinamitot, a kapszlit és meggyújtották a kanócot. A kanóc elégett, de a kő nem robbant, mire mindketten odamentek a nyiláshoz, s Labasanovitz a nyilás vájulatát megkaparta, mire a robbanás óriási erővel megtörtént, az embereknek nem volt idejük menekülni. Labasanovitz darabokra zúvva holtan maradt ott, *Grabicz János* mintegy 15—20 méterre repült a kötőmeggel együtt, mindkét szeme kiütve, s testén tele van súlyos sérülésekkel. Dr. *Schwarz Márk* orvos segítségnyújtása után beszállították a kórházba a sérültet. A vizsgálat megindult.

Felszámoló hitelszövetkezet. A helybeli ipari hitelszövetkezet vasárnap f. hó 2-án tartotta *Perecz Samu* elnöklésével felszámoló közgyűlést, melyen 71 tag 71 szavazatot és 116 üzletrészt képviselt. A jegyzőkönyvet *Szavats László* vezette. A közgyűlés elhatározta, hogy a mennyiben kimutatott 489 kor. 92 fill. tiszta nyereségből 10% azaz 48 kor. 99 fill. az igazgatóságnak, 4% azaz 19 kor. 60 fill. a felügyelő-bizottságnak, 6% azaz 2 kor. 40 fill. a bíráló bizottságnak kiadassék. Az illetők ezen járulékokat az iparosok nyugdíjintézménye javára ajánlották fel. A még fennmaradó 70%: 342 kor. 94 fillér a tartalékalap javára fordítandó. A tagok esekély száma miatt a szövetkezet eredményesen nem működhetik s így a közgyűlés a felszámolást kimondta, s a *Perecz Samu* elnöklése alatt id. *Rábely Miklós*, *Varga István* és *Tóth Béla* igazgatósági tagokból álló felszámoló bizottságot küldte ki. Ezeket megbízta a közgyűlés a behajthatatlan követelések leírásával s a felügyelő-bizottság tagjaivá megválasztotta: dr. *Kovács László* elnöklété alatt, ifj. *Leungel Pált*, *Szabó Istvánt* és *Stolcz Zsigmondot*. A tartalékalap 50%-át a városi szegényalap, 50%-át ipari képzési célokra fordítják. A cégtörlesztés keresztülvételével a közgyűlés megbízta a felszámoló bizottságot.

Öngyilkosság. Rimaszabadi községben f. hó 6-án egy *Pira Lajos* nevű 25 éves kovácslegény öngyilkossági szándékból szemébe lőtt. A golyó az agyba fúródott, s a fiatal ember meghalt. Tetteének oka ismeretlen. A vizsgálat megindult.

Tanítók továbbképző tanfolyama. A vallás- és közoktatásügyi miniszter folyó évi július hó 5-étől kezdődőleg július hó 24-ig bezárólag több állami tanító és tanítóképző intézetnél három hétre terjedő tanítói és tanítónői továbbképző tanfolyamot fog tartatni, még pedig tanítók számára az aradi, a budapesti I. kerületi, a kolozsvári és a losonezi állami elemi iskolai tanítóképző intézetekben, tanítónők részére pedig a budapesti II. kerületi és a szabadkai állami elemi iskolai tanítónőképző intézetekben. E tanfolyamok programja ez: 1. A magyar nyelv tanítása a magyarajku népiskolában 10 óra. — 2. Tájékoztató a szociális paedagógia legújabb törekvéseiről és alkotásairól a külföldön és hazánkban, 10 óra. — 3. A rajz és kézügyesség a szemléltetés szolgáltatásban, 4 óra. — 4. Az ének, rajz és kézügyesség tanítása a népiskolában a népiskolai tanterv és utasítások magyarázatával, 8 óra. — 5. A természetudományi és mennyiségtani tárgyak tanításában a szociális vonatkozások gyakorlati érvényesítése, 5 óra. — 6. Gyakorlati mintatanítások az 1—5. alatti előadásokkal kapcsolatban, 12 óra. — 7. A gazdasági szövetkezetek és a néptanító, 6 óra. — 8. A gazdasági szám-tartás legegyszerűbb módjai, 2 óra. — 9. Gyakorlati foglalkozások a rajzból és kézügyességből. — 10. Kirándulások, közintézetek stb. meglátogatása a délutáni órák-

ban. Mindegyik tanfolyamra 50—50 hallgató vétetik fel, a kik közül tanfolyamként 30—30 hallgató állami költségén nyer az intézet internátusában szállást és étkezést, azonkívül 20—20 korona utazási költségben is részesül. — A saját költségükre jelentkező többi hallgatók ingyen szállást nyernek az intézetben, hol mérsékelt áron étkezést is kaphatnak. A tanfolyamok bármelyikére való felvételért folyamodhatnak bármilyen jellegű elemi népiskolánál működő okleveles tanítók és tanítónők, bélyegtelen kérvénnyel a vármegyei kir. tanfelügyelő utján május hó 15-ig.

Kirándulás. A „Losonezi Ujság”-ban olvassuk, hogy az ottani állami tanítóképző-intézet ifjúsága folyó hó 16-án városunkba és Ózdra szándékozik átrándulni tanulmányi célból. Isten hozza őket mielőbb!

Vonat kisiklás. Arról értesültünk, hogy a Fülel—miskolczi vonalon folyó hó 6-án a délutáni órákban egy vonat kisiklott, melynek következtében a délután 4 óra 35 perczkor ide érkező vonat egy órai késéssel érkezett meg.

Elfogott kéregetők. A buttyini (Aradmegyei) esendőrség folyó hó 4-én letartóztatta *Weiszberger József* és *Katz Lipót* kéregetőket, kik gömörmezei leégett templomok javára hamisított okmányok alapján könyöradományokat gyűjtöttek. Több ezer koronát összeszedtek az országban s a pénzt meg is találták náluk.

Panasz. Már több ízben hívták fel figyelmünket arra, hogy a Deák Ferencz-utczában elhelyezett eselőd-közvetítő intézetnek esüfölt lebúj-üzlet vezetője a hely-nélküli eselődleányokkal valóságos kereskedést üz. Most újabbán egy előkelő ur hívta fel erre ismét figyelmünket s arra is, hogy oly bűzös és egészségtelen ez az intézeti helyiség és oly szemérmetlenül viselik magukat az ottan elhelyezett persónák, hogy lehetetlen a fő-utczán e botrányos helyiség felett szemet hűnyni. Ezek után reméljük, hogy sokszor megdicsért rendőrségünk ebbe a türelmetlen és kihágást képező üzelmekbe is most már erővel fog belé avatkozni.

Lövöldözés a lakadalmon. Csak mult héten referáltunk egy klenőci lakadalom szomorú mozzanatáról, mikor egy vőfély a koszorús leányt forgópisztolyval véletlenül meglötte, most folyó hó 4-én Beretkén történt hasonló eset. A szokásos üdvözlések ugyanis nagyban puffogtak, mikor *Zala János* fiatal legény társát: *Molnár Józsefet* véletlenül meglötte. A golyó bal vállába fúródott, honnan másnap a helybeli kórházi orvosok távolították el a löveget. Ideje volna már betiltani ezeket a — sokszor szerencsétlen végű — lakadalmi lövöldözéseket.

Új közkút. A Rákóczi-utczában a hosszas kút-fúrás idején mintegy 375 méterre haladtak, eredmény nélkül, mert az ártézi víz sehogy sem akart jelentkezni. Annyi pozitív eredménye mégis van a hosszú és költséges munkának, hogy a „rapid” készülék elhelyezésével, a kút kialakításával egy közkutat nyertek a Rákóczi-utca és a környék lakói, kik már javában használják is a jó vizet.

Tyúkok a Tompa-téren. Felhívták figyelmünket arra, hogy szólaljunk fel azon tanyai szokás ellen, mely a gonddal és sok költséggel kezelt Tompa-téren meghonosított. Ugyanis egész nap nagy csapat tyúk kaparja az új ültetvényeket és a frissen vetett pázsítmagot. Nem szükséges indokolnunk tehát, hogy mily kárt tesznek e házi szárnyasok a multban bármilyenlegelőül szolgáló szép téren.

Köszönet. *Horvitz Béláné* Nyustyáról a rimaszombati izraelita öngyógyintézet 5 koronát adományozott, melyért ez uton mond halás köszönetet az elnökség.

Amerika leföze. Minden szenzációt Amerikának szoktunk tulajdonítani, mert már ott tartunk, hogy minden sablontól elütő találmányt, vagy új rendszert az amerikai jelzővel szoktunk megemlíteni és megkülönböztetni a köznapiasztól, mintegy jelezni akarván, hogy ez új és jó. Pedig ilyen amerikai izü és remek dolog az Országos Gyermekvédő Ligának új tombolajátéka, mely még az amerikai új szenzációkon is túl tesz. Nem volt rá eset, hogy 400000 darabban álló tárgysorsjátéknál minden szám nyerjen. A liga sorsjegyei kivétel nélkül nyernek, a legkisebb nyeremény arany- vagy ezüst tárgy. Van 10 nagyértékű fonyeremény, a legelső nyeremény 20000 korona, több mint 20000 drb. nagyértékű arany- és ezüst ékszer és vagy 380000 drb. szebbnél szebb ékszer, melyet a Liga részben ajándékképpen kapott, részben pedig vásárolt. Nagy előnye még a játéknak, hogy minden sorsjegyen még szelvény is van, mely külön játszik 500 értékes arany- és ezüst ékszerre. Tehát senkisésem kockázatot és senkisésem ajándékoz és mégis segíti a ligát, ha vesz 1 korona 50 fillérért egy sorsjegyet.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. I. Jólész. Nagy terjedelménél fogva csak kivonatban tudunk beszorítani.

Ballás nővérek
Rimaszombati Kmetty-utca 21. sz. alatt
női- és gyermek-kalapok díszítését, átalakítását gyorsan és pontosan eszközlik.
Kalap- és női szabósághoz tanuló-leányok felvételnek.

Szülő-oltvány-
és vesszéről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki ezimét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű **Delaware**-ből 1 1/2 millió készlet.
OLCSÓ ÁR és PONTOS KISZOLGÁLAS. — Cím: **SZÜCS SÁNDOR FIA** szülőtelepe **Bihardiószeg.** 11—13

Szedőgépmester,

ki szakmáját tökéletesen érti, a gyorsajton ép úgy mint az amerikai típuson kellő gyorsasággal, tisztán és önállóan dolgozni tud, több évi gyakorlatossággal bír és erőlyes: állandó és biztos kondíciót nyerhet **Rábely Miklós** könyvnyomdájában **Rimaszombat**.

Pályázati hirdetés.

A jolsvai tak. pénztár részv. társ. egy megüresedett **főkönyvelői állásra** pályázatot hirdet.

Javadalom: törzsfizetés 1800 kor., lakbér 200 kor., ötvenként ötször ismétlődő korpótlék 200 kor.-val, jegyzői teendőikért 200 kor., jutalék ezímen az évi tiszta jövedelem 1%-a.

A pályázóktól megkívánatik a felső kereskedelmi iskolai képzés, illetve okleveles szakképzettség igazolása s az üzletfelekre tekintettel a tót nyelvnek is bírása.

Hadmentesek és gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. A megválasztott fizetésének kétszeresét készpénzben vagy értékpapirokban biztosítékul letenni köteles. Állását megválasztása után lehetőleg azonnal el kell foglalnia.

Pályázati kérvények legkésőbb június 1-éig nyújthatók be.

Jolsva, 1909. május 6-án.

Az igazgatóság.

Meghívó.

A „Jolsvai Takarékpénztár R.-Társaság”

1909. évi június hó 9-én délután 2 órakor a saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. A távozás folytán megüresedett főkönyvelői állás betöltése.

Jolsva, 1909. május 6-án.

Az igazgatóság.

Eladó földek.

Rimaszombat város határában néhai **Nagy Ferencz** örökösei tulajdonát képező következő belsőség, szántóföld és rétbirtok szabad kézből **örök áron eladó:**

1. 500 □-öl belsőség a pokorágyi-ut mentén.
2. 14758 □-öl szántó a pokorágyi-ut és a Gas-patak közötti részen.

3. 4980 □-öl rét a Rimán tul a méhes pusztai ut mentén.

Venni szándékozók felvilágosítás végett forduljanak **Hedry Pálné** urnához Máramaros-sziget, vagy helyben **Soós Ferencz** építészhez.

3-3.

Csetnekvölgyi helyiérdekű vasut részvénytársaság.

42-1909. szám.

Meghívó

a csetnekvölgyi helyiérdekű vasut

részvénytársaságnak

1909. évi május hó 15-én (szombat) délután 4 órakor Budapesten, IV., **Veres Pálné-utca 30. szám alatt (I. emelet)** tartandó

rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1908. évi mérleg végleges megállapítása.

2. Határozat a tiszta nyereség hovatartozásáról.

3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadásáról.

4. Az igazgatóság megválasztása három évre és tiszteletdíjának megállapítása ugyanannyi időre.

5. A felügyelő-bizottság megválasztása egy évre és tiszteletdíjának megállapítása ugyanannyi időre.

Budapest, 1909. évi április hó 29-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

A ki szavazati jogát gyakorolni kívánja, köteles részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt **Budapesten:** a „Magyar Általános Hitelbank”-nál (V., Nádor-utca 12. sz.) vagy **M m Frankfurtban:** a „Dresdner Bank”-nál legkésőbb 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt letenni.

Az államkincstár, Gömör- és Kishontvármegye szavazati jogukat a részvények letétele nélkül gyakorolhatják.
Minden 10 részvény egy szavazatra jogosít.

FINKEI ÖDÖN

első gömörmegei gőzerőre berendezett kelmefestőde és vegytisztító intézete

Rimaszombat, Zsodoma-utca 7. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívni, hogy a már két év óta tennivaló és a legnagyobb elismerésben részesülő

ruhafestő- és vegytisztító üzletemet

nagy áldozatok árán tetemesen kibővítettem, minél fogva azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy bármilyen női- és férfiruhát, csipke- és szövettüggönyök tisztítását vagy festését a legszebb kivitelben, gyorsan és jutányos ár mellett felvállalom. — Szolgáltatomat felajánlva, maradok teljes tisztelettel:

FINKEI ÖDÖN, kelmefestő és vegytisztító.

Fényképészeti jelentés!!!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy helyben a **Jánosi-utca 15. sz. alatt** levő

fényképészeti műtermemet

megnyitottam és fő törekvésem oda irányul, hogy a t. cz. közönségnek mérsékelt árak mellett izléses és tiszta kivitelű fényképeket készíthessek.

Rimaszombat, 1909. április hó 30.

Tisztelettel: **Bódy Béla,** fényképész.

Ugyanitt egy helybeli fiu **tanulóul felvétetik.**

Ablakredőnyök.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint Budapest székesfőváros egyik legnagyobb és legkiválóbb

ablakredőny-gyárának

képviseletét vettem át és kérem esetleges szükségleteiket — annak gyártmányából, egyúttal: **saluziák, önműködő vászon-redőnyök,** valamint **faszövött nádrédőnyökből** — nálam beszerezni.

A gyártmányok kitűnő volta, szép kivitele és olcsó árai a legnagyszerűbb menő igényeket is kielégítendik.

Költséggel és szakmabeli felvilágosítással kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Nagybecsű rendelések legjobb kiviteléről a n. é. közönséget biztosítom s azok feladását tisztelettel kérve

vagyok kész szolgálattal:

Zavadszky Ede,

Rimaszombat.

Könyvkötő tanulóul

egy 13-14 éves, jó magaviseletű, irni-olvasni tudó fiu azonnal felvétetik **Rábely Károly** könyvkötészetében **Rimaszombat.**

BUTOROK

a legjobb kivitelben, nagy választékban és mindenféle árban

PICK JAKAB

butoráruházában Rimaszombat, Erzsébet-tér kaphatók.

Ugyanabban a házban

DEUTSCH GÉZA

kárpitos és díszítő műhelyében szalon-garnitúrák, angol bőrgarnitúrák, ebédli diványok, afrikai- és lőszőr-matracok újonnan, valamint ócska butorok javítása és átalakítása jól és jutányosan elkészítetik.

2-3

Csinos kiállítású és izléses

RUHÁK

BUTOROK

CZIPŐK

a „MISKOLCZI IPAROSOK SZÖVETKEZETI ÁRUCSARNOKAI”-ban

Deák-utca 9. szám alatt (rég. postaépület) kaphatók.

Minden darab helybeli szakképzett önálló iparos készítménye.

Az árut bizottság felülbírálja.

SZABOTT ÁRAK!

NAGY VÁLASZTÉK!

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

2-3.

Eladó ház.

Forgách-utczában — a csendőrlaktanya mellett — újon épült, kényelemmel berendezett ház szabad kézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak telvilágosításért: **ifj. Gaskó János** tulajdonoshoz.

ELADÓ

vagy **BERBEADÓ** tehermentesen Lőkösön (Gömör.) n. p. Harkás 7 km-re a tornaljai vasuti állomástól szép, termékeny vidéken 4973 □-öl belsőség, 4 szobás ur lakással, gazdasági épületekkel és 77 magyar hold rét, szántó egy tagban és 17 □-öl gyümölcsös, legelő, erdő. Vételár 36000 korona. — E birtok előnyösen kiegészíthető újabb 72 m. hold rét, szántó- és erdővel. Vételár 20000 korona. Tagosítás befejezés előtt. — Bővebbet: **Miskovits Ferencz**nál Budapest, VIII. Illés-utca 22. l. 2., **Batta Sámuel**nál Beje, **Fazekas Andor** Lőkös. (1-*)

Hirdetmény.

296. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. cz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbíróságnak 1909. évi VIII-X. kerület Sp. V. 125/3. számú végzése következtében dr. Mihalik Abris ügyvéd által képviselt Viener Gyula javára 614 korona 12 fillér s jár. erejéig 1909. évi április hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2160 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: marhabőrök, könyvek stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagyrozei kir. járásbíróság 1909. évi V. 186/2. számú végzése folytán 614 korona 12 fillér tökélettel, ennek 1908. évi november hó 3-ik napjától járó 5%-os kamatai, 1/3%- váltódíj és eddig összesen 97 korona 78 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Jolsván, a Kolompos-utca 232-ik számú házban leendő megtartására **1909. évi május hó 21-ik napjának** délutáni 1 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyroze, 1909. évi május hó 3-án.

Holló Arzen, kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

1410. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a klenóczi kölesönös segélyző szövetkezetnek végrehajtónak Kovács Ferencz né szül. Palánszky Zsuzsanna és Kovács Ferencz végrehajtást szenvedő elleni 25000 kor. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Nyustya községben fekvő s a nyustyai 339. számú telekjegyzőkönyvben foglalt B. 9., 14., 15. alatt bevezetett Kovács Ferencz né szül. Palánszky Zsuzsanna és Kovács Ferencz nevének álló A. + 1-2. sor. 43-45. és 46. hrszámú beltelek, 32. népsorszámu ház és kertből álló ingatlan 1120 korona kikiáltási árban az árverés ezennel elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1909. évi május hó 21-ik** napjának délelőtti 10 óráját Nyustya községbe, a községi bíró házába tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 112 koronát készpénzben, vagy az 1882. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlege elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1909. évi márczius hó 9-ik napján.

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

Bérbeadó.

A rimaszombati reformált egyház tulajdonát, egyúttal a két lelkész és kántortanító javadalmazását képező, vasut mellett szántóföldek és alsórétek a **folyó év június 5-én** az egyház tanástermében (Rákóczy-ut 25 sz.) nyilvános verseny útján 6 évi tartamra a folyó évi október 1-től számítva, bérbe fognak adatni. Ezen határidőig zárt ajánlatok is elfogadotnak. — A bérletre vonatkozó feltételek a gondnokságnál tudhatók meg, hová a jelzett határnapig írásbeli zárt ajánlatok benyújthatók. — Az ajánlattételek közötti szabad választást az egyháztanács magának fenntartja. (1-*)